

Datatilsynet
Postkasse@datatilsynet.no

Deres ref.: 20/04691-1
Vår ref.: 12630368

Dato: 28.01.2021

Svar på krav om redegjørelse for nettselskapers behandling av helseopplysninger

Vi viser til mottatt kopi av Datatilsynets brev av 16. desember 2020, der BKK Nett AS blir bedt om å redegjøre for vår behandling av helseopplysninger knyttet til innføring av AMS-målere.

Bransjen har i mange år satt personvern i høysetet. Som en følge av personvernforordningen fra EU, laget bransjen, med energi Norge i spissen, en veileder for personvern i 2017 og en norm for personvern i 2020. Disse to dokumentene ble til en bransjestandard for personvern i 2020¹.

Lovgiver har pålagt alle nettselskap å installere AMS for måling av forbruk av elektrisitet i alle målepunkter innenfor eget konsesjonsområde, jf. avregningsforskriften² §4-1, første ledd. Forskriften unntar nettselskapene fra plikten til å installere AMS-målere, det vil si at sluttbruker får mulighet til unntak fra kommunikasjonsenheten i AMS-måleren, i to type tilfeller: Der «forbruket i målepunktet er lavt og forutsigbart», og der «installasjonen er til vesentlig og udokumenterbar ulempe for sluttbruker», jf. Avregningsforskriften §4-1, annet ledd bokstav a) og b). Det er siste unntaksalternativ som er relevant i denne sammenheng.

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) har i sin forvaltningspraksis lagt til grunn at en «vesentlig og dokumenterbar ulempe» skal forstås i helsemessig forstand og krever at sluttbrukeren dokumenterer en slik ulempe ved å legge frem en erklæring fra lege eller psykolog. Nettselskapene har ikke noe selvstendig ønske om å motta helseopplysninger, men må for å oppfylle myndighetenes dokumentasjonskrav og overholde forskriftsforpliktelsene kreve at sluttbrukere i slike tilfeller fremlegger erklæring fra lege eller psykolog.

BKK Nett har ikke lovlig adgang til å innvilge fritak fra installasjon av AMS-måler/ installasjon av AMS-måler uten kommunikasjonsmodul utover de rammene forskriften og myndighetene har gitt nettselskapene.

Slik vi ser det, er det personvernforordningens artikkel 6 nr. 1 om behandling som er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse, samt artikkel 9, nr. 2 bokstav g, som i slike tilfeller er grunnlaget for behandlingen av legeerklæringer der dette mottas. Vi er åpne for å diskutere om anmodning av fritak framover kan dokumenteres på andre måter eller om andre, uavhengige aktører kan motta denne dokumentasjonen og melde resultatet til nettselskapene, eksempelvis Datatilsynet eller RME. En eventuell endring i dokumentasjonskrav for innvilgelse av fritak må involvere RME, siden nettselskapene må overholde avregningsforskriftens krav og RMEs forvaltningspraksis.

I kapittel 2 i bransjestandarden for personvern, under «Administrere kundeforhold», er helseopplysninger som mottas i forbindelse med eventuell anmodning om fritak fra aktive

¹ Se: www.energinorge.no/publikasjoner/rapport/2020/bransjestandard-personopplysningsloven

² Forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. (FOR- 1999-03-11-301)

kommunikasjonsmoduler til AMS-målere nevnt som et eksempel på særlig kategori personopplysninger som kan forekomme innen bransjen. For å ivareta kundenes interesser og minimere forekomst av slike opplysninger i bransjen, er det i kapittel 6 "Oppbevaring og sletting" fastsatt at slike helseopplysninger som eventuelt mottas, ikke skal oppbevares, men slettes/makuleres umiddelbart. Erfaringsmessig har det både vært praktisert at kunder har sendt legeerklæringen til nettselskapet og at kunder har framvist erklæringen til nettselskapets stedlige representant. I begge tilfeller har det i våre systemer kun blitt registrert at kunden er fritatt for aktiv kommunikasjonsmodul.

Datatilsynet stiller også spørsmål ved om dagens standard nettleieavtale også omfatter kommunikasjonsmodulen i måleren. Det følger av nettleieavtalens § 5-1, «Installasjon og drift av måleutstyr», at nettselskapene «bestemmer type måleutstyr, eier måleutstyret og har ansvaret for installasjon, drift og kontroll av dette». Nettselskapene har dermed full disposisjonsrett over sitt eget måleutstyr. For å kunne oppfylle alle forskriftsfestede funksjonskrav må en AMS-måler ha en kommunikasjonsmodul, jf. avregningsforskriften § 4-2. Kommunikasjonsmodulen er altså en nødvendig komponent i måleren og er, sammen med måleren, å anse som «måleutstyr». Ved at nettleieavtalen omfatter «måleutstyr», er AMS-målere, med eller uten kommunikasjonsmodul, omfattet av gjeldende avtalevilkår. Nettselskapene har dermed avtalerettslig hjemmel til å installere AMS-målere med eller uten kommunikasjonsmodul. Bransjen er i ferd med å kunngjøre nye vilkår hvor dette tydeliggjøres/presiseres³, men dette innebærer ingen materiell endring av vilkårene. Dersom Datatilsynet skulle mene at kommunikasjonsmodulen ikke er å kategorisere som måleutstyr, vil vi be om at dette avklares mellom Datatilsynet og RME.

Hvis Datatilsynet har spørsmål/kommentarer knyttet til bransjestandarden eller standard avtalevilkår, ber vi om at Datatilsynet kontakter Energi Norge for videre dialog

Vennlig hilsen
BKK Nett AS

Mads Didriksen
Leder Kunde og Energidata

Berit Joli Haaland
Seksjonsleder

³ Se: www.energinorge.no/publikasjoner/avtale/avtaler/

Electronic signature

Signed by	Date and time <small>(UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna</small>
Haaland, Berit Joli <i>Norwegian BankID</i>	03.02.2021 13.04.55
Didriksen, Mads <i>Norwegian BankID</i>	03.02.2021 13.09.41

This document is signed electronically.

The electronic signature is legally binding. This page is added to provide basic information about the electronic signature(s), and the signed document can be read on the following page(s). Attached is also a PDF with more detailed information about the electronic signature(s), and also an XML file with the contents of the signature(s). The attachments can be used to verify the electronic signature(s) if needed.